

L'Escola Universitària del Professorat d'EGB, com indica el seu nom, forma part de la Universitat. Si es parla d'integració és per deixar ben clar que no basta el nom (universitària) ni una simple juxtaposició, que és el que, bàsicament (com assenyala Francesc Imbernon), hi ha hagut fins ara.

Així sembla que ho entenen les actuals directrius de l'Estat i de la Universitat de les Illes Balears, i també part del professorat de l'Escola. I no pot esser d'altra manera si es vol eliminar un "funcionament" (arterioescleròtic) que respon a mesquineses individuals i a interessos particulars, i si es vol alçar la qualitat de l'ensenyament: tant pel que fa a coneixements, com a metodologia, com a seguiment de pràctiques, com a creació d'una representació mental (espai mental, "sentit comú") democràtica, catalana i oberta, necessària per a l'exercici professional d'ensenyant; i encara sense deixar de banda la intervenció directa de l'Escola Universitària (que s'ha de fer possible) en la selecció dels mestres (proves de les oposicions, etc.) i en la seva formació permanent (cursos de postgraduat, reciclatge, etc.). Integració no vol dir eliminació de l'especificitat professional dels professors de bàsica, encara que això sigui l'excusa d'alguns per anar-hi en contra, sinó, precisament, el contrari: assentament de l'especificitat professional en una bona base de coneixements, metodològica i d'espai mental català i universitari.

Aquesta integració dels estudis de professorat de bàsica a la Universitat és la tendència actual europea, com ha quedat palès a les jornades de "Models de Formació de Mestres a Europa" fetes a Palma durant el mes d'abril (organitzades per l'Escola Universitària del Professorat d'EGB i pel Vice-rectorat d'Extensió Universitària) amb la participació de membres destacats de la formació inicial i permanent d'ensenyants (i membres de l'ATEE —com ho és l'Escola—, Associació per a la Formació d'Ensenyants a Europa): George Chadwick, degà de Formació Permanent del North East London Polytechnic, Francine Vaniscotte, de la Normal Superior de París, Mario Reguzzoni, president de l'OPI de Milà, Francesc Imbernon, director de l'Escola de Mestres de Barcelona, Maria Dolors Macarulla, professora de la mateixa escola, i Ricard Jordana, professor de l'Escola de Mestres de l'Autònoma de Barcelona.

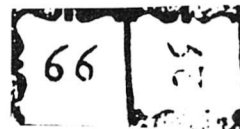
Són punts destacats a les Jornades, i al meu veure imprescindibles per a l'inexcusable canvi definitiu de les "Normals" (que els faci perdre la merescuda fama de cosa poca i rància):

—A més de l'esmentat augment de qualitat de l'ensenyament: coneixements, metodologia (amb un lloc destacat per a les noves tecnologies: informàtica, etc.) i representació mental i com a necessitats perquè això es dugui a terme:

—La interdisciplinarietat i la importància del treball en equip, no només per a un bon funcionament sinó també per crear hàbits de treball en equip imprescindibles a l'escola (El treball fet a la nostra escola en aquest sentit no passa d'iniciatives particulars).

—La necessitat de considerar l'escola com a objectiu del projecte de formació; i no l'escola aïllada, sinó (amb paraules de Reguzzoni i Vaniscotte) l'ecosistema escola: escola, família,

LA NECESSÀRIA INTEGRACIÓ DE LA FORMACIÓ DE MESTRES A LA UNIVERSITAT

institucions, continguts culturals, identitat nacional (catalana en el nostre cas), etc. I la necessitat d'integrar i/o de modificar aquests agents educatius que formen part de l'ecosistema escolar.

—Relacionat amb el punt anterior, la necessitat d'unes pràctiques professionals controlades per la Universitat i que ajudin a aplicar els coneixements i la representació mental adquirits a la situació real d'ensenyament. En aquest sentit és necessari: A) que les pràctiques es facin a determinades escoles que assegurin la formació de l'alumne (i no la seva deformació): creació i manteniment de vertaders centres actius de pràctiques amb un triangle realment operatiu: alumne, mestre-tutor (de l'escola) i professor-tutor (de la Universitat), cosa útil per als tres vèrtexs del triangle; per això caldrà fer seminaris de preparació, pràctiques a escoles dels professors de les Escoles Universitàries, seminaris permanents

dels tres vèrtexs, etc. Cal incentivar altres sistemes de pràctiques, com les pràctiques específiques (música, anglès, procés de lecto-escriptura, educació física, etc.). És una tendència, i a l'estat espanyol es feia durant la República, fer un any de Pràctiques després de tres anys de formació teòrica (o teòrico-pràctica).

—Necessitat d'intervenir plenament en la selecció de mestres (proves de les oposicions, etc.).

—Necessitat de relacionar la Formació inicial de mestres i la formació permanent (post-graduats, investigació pedagògica dels professors de l'Escola, reciclatges, etc.) i de fer-les ambdues des de la Universitat (i aquí cal assenyalar el desencert de la creació dels CEP's).

—Necessitat de reduir el nombre d'assignatures per curs.

—Conveniència d'establir relacions i intercanvis amb institucions educatives dels Països Catalans, d'Europa o d'altres, tant per a la formació del professorat com de l'alumnat de l'Escola

Molts punts d'aquests (que no són tots els punts possibles), no són, ni de molt, nous a l'Escola Universitària del Professorat d'EGB de les Illes Balears, ja que individualment o bé com a directrius de l'equip actual de direcció (vegeu l'Annex) han estat assenyalats. El que sí que fóra nou, i útil per a la formació de mestres i retruc per a la nostra societat catalana, seria la posada en pràctica d'aquests punts i d'aquestes directrius.

ELS PROBLEMES DELS PNN DE LA UNIVERSITAT

A la Universitat de les Illes Balears, com a pràcticament a quasi tota la resta, el personal docent i investigador es pot dividir, en primera instància, en dos grans grups, cada un dels quals admet ulteriors subdivisions. Els esmentats grups són els numeraris i els no numeraris. Els primers han accedit al funcionariat mitjançant algun tipus de concurs. Els segons són lligats per un contracte administratiu.

La proporció entre ambdós grups ha anat canviant amb el temps, en el sentit favorable al creixement relatiu dels primers. Però el nombre de "penenes" (P.N.N., personal no numerari), majoria aclaparadora fa uns anys, continua essent important.

No és possible entrar en una història detallada del procés general, ni de les seues múltiples causes, que va conduir aquest tipus d'estructura. Però en el moment en què ens apropam a una situació normalitzada en les categories del professorat, d'acord amb la Llei de Reforma Universitària, l'herència del passat presenta ara la factura d'uns aspectes greument problemàtics.

En relació a certs barems i criteris aprovats-en la fundamentació i justificació dels quals tampoc és possible, ni tal vegada útil, entrar en aquests moments-s'ha confeccionat unes plantilles "límit" de dotació pressupostària. D'acord amb aquestes plantilles, un cert nombre de professors resulten "sobrants". Quedi clar, no obstant, que no es tracta-en principi-de persones concretes sinó "abstractes", és a dir, de llocs de feina; el que l'esmentat lloc de feina sigui ocupat per una persona depèn d'un concurs. Però si no hi ha lloc no hi ha ni tan sols la possibilitat que cap persona no passi a ocupar-lo.

Aquí hi ha almenys dues qüestions diverses implicades. En primer lloc, una qüestió acadèmica. Després, una qüestió laboral.

AKAL

F.P.
B.U.P.

C/. Bisbe Cabanelles, 16 - b — Tel. 41 49 28
07005 - PALMA DE MALLORCA

